

สรุปผลสำรวจอนามัยโพล เรื่อง ผลongตรุษจีน วิธีใหม่ ห่างไกลฝุ่น PM2.5

กรมอนามัย ได้ดำเนินการสำรวจอนามัยโพลเรื่อง “ผลongตรุษจีน วิธีใหม่ ห่างไกลฝุ่น PM2.5” เพื่อสำรวจพฤติกรรมและความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับเทศกาลตรุษจีน ในประเด็นการป้องกันสุขภาพจากฝุ่น PM2.5 รวมทั้งการซื้ออาหารและของขวัญ เพื่อนำผลสำรวจไปใช้ในการสื่อสาร วางแผนขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมในเทศกาลตรุษจีน โดยสำรวจระหว่างวันที่ 1 – 27 มกราคม 2568 มีผู้ตอบ 771คน สรุปผลการสำรวจ ดังนี้

ส่วนที่ 1 ความคิดเห็นท่านและครอบครัวมีแผนจะทำกิจกรรมอะไรบ้างในเทศกาลตรุษจีน

1. ท่านและครอบครัวมีแผนจะทำกิจกรรมอะไรบ้างในเทศกาลตรุษจีน

จากผลสำรวจ พบว่า ผู้ตอบแบบสำรวจส่วนใหญ่มีแผนจะทำกิจกรรมในเทศกาลตรุษจีน ร้อยละ 55.36 และไม่มีแผนจะทำกิจกรรม ร้อยละ 44.64 โดยผู้ที่ตอบว่ามีแผนจะทำกิจกรรมในเทศกาลตรุษจีน จำนวน 429 คน พบกิจกรรมที่จะทำมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ ไหว้เจ้า/ไหว้บรรพบุรุษ ร้อยละ 37.74 รองลงมาคือ ไปซื้อของขวัญในวันจ่าย ร้อยละ 30.48 และไปเที่ยวในสถานที่ต่าง ๆ กับครอบครัว ร้อยละ 19.33 ตามลำดับ รายละเอียดดังตารางที่ 1 และ 1.1

ตารางที่ 1 ท่านและครอบครัวมีแผนจะทำกิจกรรมอะไรบ้างในเทศกาลตรุษจีน

อันดับ	แผนทำกิจกรรมในเทศกาลตรุษจีน	จำนวนผู้ตอบ	ร้อยละของคำตอบ
1	ไหว้เจ้า/ไหว้บรรพบุรุษ	291	37.74
2	ไปซื้อของขวัญในวันจ่าย	235	30.48
3	ไปเที่ยวในสถานที่ต่าง ๆ กับครอบครัว	149	19.33
4	จุดธูป /เทียน	101	13.10
5	แจก/รับอั่งเปา แบบเงินสด	99	12.84
6	ฝากกระด่าเงิน/ทองและสิ่งของที่เป็นกระด่าเพื่อไหว้บรรพบุรุษ	80	10.38
7	แจก/รับอั่งเปา แบบออนไลน์	44	5.71
8	จุดประทัด	39	5.06
9	อื่น ๆ เช่น....	5	0.65

1.1 หลังจากเสร็จพิธีไหว้เจ้า ครอบครัวของท่านมีการจัดการของเซ่นไหว้ประเภทเนื้อสัตว์อย่างไร

ผู้ตอบแบบสำรวจส่วนใหญ่ตอบว่าหลังจากเสร็จพิธีไหว้เจ้า มีการจัดการของเซ่นไหว้ประเภทเนื้อสัตว์คือ อุ่นร้อนก่อนแล้วค่อยนำมาบริโภค ร้อยละ 30.22 รองลงมาคือ บริโภคทันที ร้อยละ 14.1 และแจกจ่ายให้เพื่อนบ้าน ร้อยละ 5.97 ตามลำดับ รายละเอียดดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 หลังจากเสร็จพิธีไหว้เจ้า ครอบครัวของท่านมีการจัดการของเซ่นไหว้ประเภทเนื้อสัตว์อย่างไร

อันดับ	วิธีการจัดการของเซ่นไหว้ประเภทเนื้อสัตว์อย่างไร	ร้อยละ
1	อุ่นร้อนก่อนแล้วค่อยนำมาบริโภค	30.22
2	บริโภคทันที	14.01
3	แจกจ่ายให้เพื่อนบ้าน	5.97
4	ยังไม่บริโภคทันที นำไปเก็บรักษาไว้ในตู้เย็น	3.76
5	ยังไม่บริโภคทันที นำไปเก็บรักษาไว้ในตู้กับข้าว	2.08

1.2 ครอบครัวของท่านซื้อของไหว้ในเทศกาลตรุษจีนจากแหล่งใด

จากผลสำรวจ พบว่า ผู้ตอบแบบสำรวจเลือกซื้อของไหว้ในเทศกาลตรุษจีนมากที่สุดคือ จากตลาดสด ร้อยละ 75.98 รองลงมาคือ ห้างสรรพสินค้า/ซูเปอร์มาร์เก็ต ร้อยละ 68.36 และร้านขายของชำใกล้บ้าน ร้อยละ 18.24 ตามลำดับ รายละเอียดดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ครอบครัวของท่านซื้อของไหว้ในเทศกาลตรุษจีนจากแหล่งใด

อันดับ	แหล่งซื้อของไหว้ในเทศกาลตรุษจีน	ร้อยละ
1	ตลาดสด	75.98
2	ห้างสรรพสินค้า/ซูเปอร์มาร์เก็ต	68.36
3	ร้านขายของชำใกล้บ้าน	18.24
4	ร้านสะดวกซื้อ/มินิมาร์ท	16.86
5	ตลาดนัด	15.70
6	ซื้อออนไลน์	5.19
7	อื่น ๆ เช่น ซื้อจากรถเร่ขายของ	0.23

2. ท่านคิดว่าจะเลือกซื้อของไหว้ที่เป็นอาหารจากแหล่งต่างๆ ด้วยเหตุผลใดมากที่สุด

ผลสำรวจ พบว่า ผู้ตอบแบบสำรวจเลือกซื้อของไหว้ที่เป็นอาหารจากแหล่งต่าง ๆ มากที่สุด 3 อันดับแรก คือ จากแหล่งที่สะอาด ปลอดภัย ร้อยละ 50.32 รองลงมา คือ เป็นแหล่งจำหน่ายสินค้าที่ได้รับความนิยมและน่าเชื่อถือ ร้อยละ 17.38 และเป็นแหล่งที่หาซื้อได้รวดเร็ว/สะดวกสบาย ร้อยละ 12.06 ตามลำดับ รายละเอียดดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ท่านคิดว่าจะเลือกซื้อของไหว้ที่เป็นอาหารจากแหล่งต่างๆ ด้วยเหตุผลใดมากที่สุด

อันดับ	เหตุผลจะเลือกซื้อของไหว้ที่เป็นอาหารจากแหล่งต่างๆ	ร้อยละ
1	จากแหล่งที่สะอาด ปลอดภัย	50.32
2	เป็นแหล่งจำหน่ายสินค้าที่ได้รับความนิยมและน่าเชื่อถือ	17.38
3	รวดเร็ว/สะดวกสบาย	12.06
4	อยู่ใกล้ที่พักอาศัย	9.86
5	จากแหล่งที่ได้รับมาตรฐานรับรองจากทางราชการ	7.52
6	อื่น ๆ เช่น ไม่มีแผนทำกิจกรรม ไม่มีแผนไหว้	0.52

3. ในช่วงเทศกาลตรุษจีนหากมีปัญหาวิกฤตฝุ่น PM2.5 ท่านจะป้องกันตนเองอย่างไร

ผลสำรวจพบว่า ในช่วงเทศกาลตรุษจีนหากมีปัญหาวิกฤตฝุ่น PM2.5 ผู้ตอบแบบสำรวจจะป้องกันตนเองมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ สวมหน้ากากเพื่อป้องกันฝุ่น ร้อยละ 67.32 รองลงมาคือ ไม่จุดธูป/ไม่เผากระดาษเงินกระดาษทอง ร้อยละ 46.82 และเช็ดทำความสะอาดบ้าน ที่พักอาศัยให้สะอาด ปลอดภัย ร้อยละ 41.25 ตามลำดับ รายละเอียดดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ในช่วงเทศกาลตรุษจีนหากมีปัญหาวิกฤตฝุ่น PM2.5 ท่านจะป้องกันตนเองอย่างไร

อันดับ	การป้องกันตนเองในช่วงเทศกาลตรุษจีนหากมีปัญหาวิกฤตฝุ่น PM2.5	ร้อยละ
1	สวมหน้ากากเพื่อป้องกันฝุ่น	67.32
2	ไม่จุดธูป/ไม่เผากระดาษเงินกระดาษทอง	46.82
3	เช็ดทำความสะอาดบ้าน ที่พักอาศัยให้สะอาด ปลอดภัย	41.25
4	ไม่เผาขยะ	35.41
5	ดูแลสุขภาพตนเอง และสมาชิกในครอบครัวที่เป็นกลุ่มเสี่ยง	35.15
6	ติดตามสถานการณ์ฝุ่นเป็นระยะ	27.89
7	ไม่จุดประทัด	27.50
8	อื่น ๆ เช่น หลีกเลี่ยงกิจกรรมที่ทำให้เกิดฝุ่น	0.52

4. วันไหว้ตรุษจีน ท่านคิดว่าควรใช้รูปและวิธีการจตุรแบบใด

ผู้ตอบแบบสำรวจส่วนใหญ่คิดว่าในวันไหว้ตรุษจีน ควรใช้รูปต่อไปนี้คือ รูปไฟฟ้า ร้อยละ 33.85 รองลงมาคือ รูปไร้วัว ร้อยละ 23.87 และรูปสั้น ร้อยละ 15.05 ตามลำดับ รายละเอียดดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 วันไหว้ตรุษจีน ท่านคิดว่าควรใช้รูปและวิธีการจตุรแบบใด

อันดับ	การใช้รูปและวิธีการจตุร	ร้อยละ
1	รูปไฟฟ้า	33.85
2	รูปไร้วัว	23.87
3	รูปสั้น	15.05
4	ปักรูปแต่ไม่ได้จุด	14.79
5	จุดแล้วนำไปไว้นอกบ้าน	5.97
6	จุดแล้วดับ	5.45
7	รูปยาว	1.04

5. ท่านคิดว่าควรกำจัดขี้เถ้าจากรูปกระดาษเงิน และกระดาษทอง อย่างไร

ผลสำรวจพบว่าผู้ตอบแบบสำรวจมีวิธีกำจัดขี้เถ้าจากรูปกระดาษเงิน และกระดาษทอง คือ ทิ้งลงดิน/ใส่ต้นไม้ ร้อยละ 41.25 รองลงมาคือ เก็บใส่ถุงและทิ้งลงถังขยะ ร้อยละ 38.00 และใช้ผ้าเปียกเช็ดทำความสะอาด ร้อยละ 17.25 ตามลำดับ รายละเอียดดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ท่านคิดว่าควรกำจัดขี้เถ้าจากรูปกระดาษเงิน และกระดาษทอง อย่างไร

อันดับ	วิธีการกำจัดขี้เถ้าจากรูปกระดาษเงิน และกระดาษทอง	ร้อยละ
1	ทิ้งลงดิน/ใส่ต้นไม้	41.25
2	เก็บใส่ถุงและทิ้งลงถังขยะ	38.00
3	ใช้ผ้าเปียกเช็ดทำความสะอาด	17.25
4	ทิ้งลงท่อระบายน้ำ	2.98
5	เก็บใส่ถุงขยะ มัดถุงให้แน่นปิดให้มิดชิด	0.13
6	อื่นๆ เช่น ไม่จุด ไม่เผา ไม่ไหว้	0.13

6. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร กับข้อความ “ห้ามจุดธูป/จุดประทัดห้ามเผากระดาษเงินกระดาษทองในเทศกาลตรุษจีน เมื่อมีสถานการณ์ฝุ่น PM2.5 อยู่ในระดับที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพ”

6.1 เห็นด้วย เนื่องจาก

จากผลสำรวจพบว่า ผู้ตอบแบบสำรวจส่วนใหญ่เห็นด้วยกับข้อความ “ห้ามจุดธูป/จุดประทัดห้ามเผากระดาษเงินกระดาษทองในเทศกาลตรุษจีน เมื่อมีสถานการณ์ฝุ่น PM2.5 อยู่ในระดับที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพ” โดยเหตุผลที่เห็นด้วยมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ ช่วยลดมลพิษทางอากาศ ร้อยละ 77.95 รองลงมาคือ ลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ร้อยละ 50.97 และปกป้องสุขภาพประชาชน ร้อยละ 34.11 ตามลำดับ ดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 เห็นด้วยกับข้อความ “ห้ามจุดธูป/จุดประทัดห้ามเผากระดาษเงินกระดาษทองในเทศกาลตรุษจีน เมื่อมีสถานการณ์ฝุ่น PM2.5 อยู่ในระดับที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพ”

อันดับ	เห็นด้วย	ร้อยละ
1	ลดมลพิษทางอากาศ	77.95
2	ลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม	50.97
3	ปกป้องสุขภาพประชาชน	34.11
4	ช่วยลดปัญหาหระยะยาว	16.73
5	เป็นทางเลือกที่ยั่งยืน	9.08
6	ต้นแบบที่ดีต่อการปรับปรุงประเพณี	5.58
7	ลดความเสี่ยงจากอุบัติเหตุ	4.93
8	สร้างความตระหนักรู้	4.15
9	อื่น ๆ เช่น ลดกลิ่น	0.26

6.2 ไม่เห็นด้วย เนื่องจาก

สำหรับผู้ตอบแบบสำรวจ ที่ไม่เห็นด้วยกับข้อความ “ห้ามจุดธูป/จุดประทัดห้ามเผากระดาษเงินกระดาษทองในเทศกาลตรุษจีน เมื่อมีสถานการณ์ฝุ่น PM2.5 อยู่ในระดับที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพ” มีเหตุผลที่ไม่เห็นด้วยคือ ควรมีการจุดธูปเหมือนเดิม แต่สามารถเปลี่ยนเป็นจุดธูปสั้น/ดับให้เร็วขึ้น ร้อยละ 2.98 รองลงมาคือ ไม่ได้แก้ปัญหาที่ต้นเหตุทั้งหมด ร้อยละ 1.82 และละเมิดสิทธิในการปฏิบัติศาสนาและวัฒนธรรม ร้อยละ 0.91 ตามลำดับ ดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 ไม่เห็นด้วย

อันดับ	ไม่เห็นด้วย	ร้อยละ
1	ควรมีการจตุรูปเหมือนเดิม แต่สามารถเปลี่ยนเป็นจตุรูปสั้น/ดับให้เร็วขึ้น	2.98
2	ไม่ได้แก้ปัญหาที่ต้นเหตุทั้งหมด	1.82
3	ละเมิดสิทธิในการปฏิบัติศาสนาและวัฒนธรรม	0.91
4	ฝุ่น PM2.5 มาจากแหล่งอื่น เช่น การเผาในที่โล่ง การขนส่ง หรือโรงงานอุตสาหกรรม	0.65
5	วัฒนธรรมที่สืบทอดมาอาจเสี่ยงต่อการเลือนหาย	0.65
6	กระทบจิตใจและความเชื่อของประชาชน	0.52
7	กระทบต่อเอกลักษณ์ของเทศกาลตรุษจีน	0.39
8	กระทบธุรกิจในช่วงเทศกาล	4.02
9	อื่น ๆ	0.13

ส่วนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสำรวจ

ผู้ตอบแบบสำรวจ 771 คน เป็นเพศหญิง ร้อยละ 72.24 ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 25 - 44 ปี ร้อยละ 35.95 รองลงมาคือมีอายุในช่วง 15-24 ปี ร้อยละ 31.59 โดยมีอาชีพ ราชการ/รัฐวิสาหกิจ/พนักงานของรัฐ/ลูกจ้างรัฐ ร้อยละ 32.56 รองลงมาคือ ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย/อาชีพอิสระ ร้อยละ 12.19 เกษียณราชการ ร้อยละ 10.38 ตามลำดับ ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในเขตปกครองรูปแบบพิเศษ (กทม./พัทยา) ร้อยละ 30.22 รองลงมาคือในพื้นที่เทศบาลตำบล ร้อยละ 24.38 รายละเอียดดังตารางที่ 10

ตารางที่ 10 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสำรวจ

ข้อมูลทั่วไป	จำนวนผู้ตอบ	ร้อยละ
เพศ		
หญิง	557	72.24
ชาย	192	24.90
LGBTQIAN+	22	2.85
อายุ		
ต่ำกว่า 15 ปี	14	3.03
15 - 24 ปี	217	31.59
25 - 44 ปี	247	35.95
45 - 59 ปี	188	27.37
60 ปี ขึ้นไป	14	2.04

ข้อมูลทั่วไป	จำนวนผู้ตอบ	ร้อยละ
อาชีพ		
เกษตรกร	13	1.69
เกษียณราชการ	80	10.38
ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย/อาชีพอิสระ	94	12.19
นักเรียน/นักศึกษา	43	5.58
พนักงานบริษัทเอกชน/ลูกจ้างเอกชน	58	7.52
แม่บ้าน/พ่อบ้าน	79	10.25
รับจ้างทั่วไป	63	8.17
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ/พนักงานของรัฐ/ลูกจ้างรัฐ	251	32.56
ลูกจ้างชั่วคราว	1	0.13
ว่างงาน/ระหว่างรองาน	12	1.56
อสม.	76	9.86
อื่นๆ	1	0.13
พื้นที่พักอาศัย		
เขตการปกครองรูปแบบพิเศษ (กทม./พัทยา)	233	30.22
เทศบาลตำบล	188	24.38
องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.)	179	23.22
เทศบาลเมือง	116	15.05
เทศบาลนคร	55	7.13

สรุปผลอนามัยโพล

จากผลสำรวจอนามัยโพลเรื่อง “ฉลองตรุษจีน วิธีใหม่ ห่างไกลฝุ่น PM2.5” พบว่า ผู้ตอบแบบสำรวจส่วนใหญ่มีแผนจะทำกิจกรรมในเทศกาลตรุษจีน ร้อยละ 55.36 โดยกิจกรรมที่จะทำมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ ไหว้เจ้า/ไหว้บรรพบุรุษ ร้อยละ 37.74 รองลงมาคือ ไปซื้อของไหว้ในวันจ่าย ร้อยละ 30.48 และไปเที่ยวในสถานที่ต่าง ๆ กับครอบครัว ร้อยละ 19.33 ตามลำดับ

เมื่อถามถึงประเด็นเกี่ยวกับอาหารและของไหว้ในเทศกาลตรุษจีน ผู้ตอบแบบสำรวจส่วนใหญ่ตอบว่า หลังจากเสร็จพิธีไหว้เจ้า มีการจัดการของเซ่นไหว้ประเภทเนื้อสัตว์ 3 อันดับแรก คือ อุ่นร้อนก่อนแล้วค่อยนำมาบริโภค ร้อยละ 30.22 รองลงมาคือ บริโภคทันที ร้อยละ 14.1 และแจกจ่ายให้เพื่อนบ้าน ร้อยละ 5.97 สำหรับแหล่งซื้อของไหว้ในเทศกาลตรุษจีน คือ ตลาดสด ร้อยละ 75.98 รองลงมาคือ ห้างสรรพสินค้า/ซูเปอร์มาร์เก็ต ร้อยละ 68.36 และร้านขายของชำใกล้บ้าน ร้อยละ 18.24 โดยผู้ตอบแบบสำรวจส่วนใหญ่เลือกซื้อของไหว้ที่เป็น

อาหารจากแหล่งต่าง ๆ 3 อันดับแรก คือ จากแหล่งที่สะอาด ปลอดภัย ร้อยละ 50.32 รองลงมา คือ เป็นแหล่งจำหน่ายสินค้าที่ได้รับความนิยมและน่าเชื่อถือ ร้อยละ 17.38 และเป็นแหล่งที่หาซื้อได้รวดเร็ว/สะดวกสบาย ร้อยละ 12.06 ตามลำดับ

อย่างไรก็ตาม ช่วงเวลาเทศกาลตรุษจีนปีนี้ เป็นช่วงที่มีปัญหาฝุ่น PM2.5 โดยจากผลอนามัยโพล พบว่า ผู้ตอบแบบสำรวจจะป้องกันตนเองหากมีปัญหาวิกฤตฝุ่น PM2.5 ในช่วงเทศกาลตรุษจีน คือ สวมหน้ากากเพื่อป้องกันฝุ่น ร้อยละ 67.32 รองลงมาคือ ไม่จุดธูป/ไม่เผากระดาษเงินกระดาษทอง ร้อยละ 46.82 และเช็ดทำความสะอาดบ้าน ที่พักอาศัยให้สะอาด ปลอดภัย ร้อยละ 41.25 ทั้งนี้ พบว่าผู้ตอบแบบสำรวจคิดว่าจะใช้ธูปและวิธีการจุดธูปในวันไหว้ตรุษจีน คือ ธูปไฟฟ้า ร้อยละ 33.85 รองลงมาคือ ธูปไร้ควัน ร้อยละ 23.87 และธูปสั้น ร้อยละ 15.05 ตามลำดับ นอกจากนี้มีวิธีกำจัดขี้เถ้าจากธูป และกระดาษเงินกระดาษทอง คือ ทิ้งลงดิน/ใส่ต้นไม้ ร้อยละ 41.25 รองลงมาคือ เก็บใส่ถุงและทิ้งลงถังขยะ ร้อยละ 38.00 และใช้ผ้าเปียกเช็ดทำความสะอาด ร้อยละ 17.25 ตามลำดับ

ทั้งนี้ มีผู้ที่เห็นด้วยกับการ “ห้ามจุดธูป/จุดประทัด ห้ามเผากระดาษเงินกระดาษทองในเทศกาลตรุษจีน” เมื่อมีสถานการณ์ฝุ่น PM2.5 อยู่ในระดับที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพ” ถึงร้อยละ 95.5 โดยเหตุผลที่เห็นด้วยมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ ลดมลพิษทางอากาศ ร้อยละ 77.95 รองลงมาคือ ลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ร้อยละ 50.97 และปกป้องสุขภาพประชาชน ร้อยละ 34.11 ส่วนเหตุผลของผู้ที่ไม่เห็นด้วยมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ ควรมีการจุดธูปเหมือนเดิม แต่สามารถเปลี่ยนเป็นจุดธูปสั้น/ดับให้เร็วขึ้น ร้อยละ 2.98 รองลงมาคือ ไม่ได้แก้ปัญหาที่ต้นเหตุทั้งหมด ร้อยละ 1.82 และละเมิดสิทธิในการปฏิบัติศาสนาและวัฒนธรรม ร้อยละ 0.91 ตามลำดับ

ข้อเสนอจากผลการสำรวจ

จากผลการสำรวจอนามัยโพล มีข้อเสนอให้เสนอให้กองส่งเสริมความรอบรู้และสื่อสารสุขภาพ กองประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ สำนักสุขภาพอาหารและน้ำ ศูนย์อนามัยที่ 1 – 12 และสถาบันพัฒนาสุขภาพเขตเมือง นำผลสำรวจอนามัยโพลไปเป็นข้อมูลประกอบเพื่อการวางแผนในการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานมาตรการทางการแพทย์และสาธารณสุขกรณี PM2.5 และการสุขภาพอาหาร รวมถึงการสื่อสารสร้างความเข้าใจให้ประชาชนปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้อง ในประเด็นดังนี้

1. การพัฒนาความรอบรู้ เพื่อให้เกิดการปรับพฤติกรรมในช่วงเทศกาลตรุษจีน ดังนี้

1.1 ด้านการสุขภาพและความปลอดภัยอาหาร จัดทำคำแนะนำการจัดการอาหารเช่นไหว้อย่างปลอดภัย โดยเฉพาะการอุ่นร้อนก่อนบริโภค

1.2 ด้านการส่งเสริมกิจกรรมที่ลดการก่อให้เกิดฝุ่น PM2.5 จัดทำคำแนะนำการจัดการขี้เถ้าจากธูป และกระดาษเงินทองอย่างถูกวิธี เนื่องจากพบว่าผู้ตอบส่วนใหญ่กำจัดขี้เถ้าจากธูปกระดาษเงิน และกระดาษทอง ยังไม่ถูกวิธี โดยทิ้งลงดิน/ใส่ต้นไม้ ถึงร้อยละ 41.25 ซึ่งอาจทำให้เกิดการปนเปื้อนของสารโลหะหนักจากขี้เถ้าสู่ธรรมชาติได้

2. การสื่อสารสร้างความเข้าใจเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่ถูกต้อง ควรมีการรณรงค์ด้านการสุขาภิบาลและความปลอดภัยอาหาร เช่น

- เผื่อระวังคุณภาพอาหารในตลาดสด เนื่องจากเป็นแหล่งซื้อของไหว้หลักของประชาชนที่ตอบแบบสำรวจส่วนใหญ่ รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้ประกอบการในตลาดสดและห้างสรรพสินค้า ให้ปฏิบัติตามหลักสุขาภิบาลอาหารและสื่อสารให้ประชาชนจัดการอาหารเช่นไหว้อย่างปลอดภัยหลังจากเสร็จพิธี

- ควรมีการรณรงค์ให้ประชาชนปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการฉลองเทศกาลตรุษจีน สนับสนุนการใช้รูปทางเลือกที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมให้มากขึ้น เช่น ฐูปไฟฟ้า สร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับฐูปไร้ควัน เนื่องจากการจุดฐูปไร้ควันก่อให้เกิด PM2.5 รวมทั้งรณรงค์ให้ลดหรือหลีกเลี่ยงการเผากระดาษเงินกระดาษทอง จุดประทัด และเน้นย้ำให้ประชาชนมีพฤติกรรมป้องกันตนเองจากฝุ่นให้มากขึ้น โดยเฉพาะสวมหน้ากากเมื่ออยู่ในพื้นที่ที่ฝุ่น PM2.5 สูงเกินมาตรฐานโดยเฉพาะในช่วงเทศกาลตรุษจีน

ช่องทางการเข้าถึงผลอนามัยโพล เพื่อการนำไปใช้ประโยชน์

ผลอนามัยโพล ประจำเดือนมกราคม 2568 ประเด็น “ฉลองตรุษจีน วิถีใหม่ ห่างไกลฝุ่น PM2.5” มีไฟล์รายงานสรุปผล และสรุปผลในรูปแบบ Infographic ที่เผยแพร่เพื่อให้ผู้สนใจนำไปใช้ประโยชน์ สามารถเข้าถึงได้ที่ website กองประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ <https://hfd.anamai.moph.go.th>

โดย คณะทำงานขับเคลื่อนอนามัยโพล ปีงบประมาณ 2568
สำนักสุขาภิบาลอาหารและน้ำ และกองประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ

27 มกราคม 2568